

Patent dodatkowy
do patentu nr _____

Zgłoszono: 18.07.73 (P. 164160)

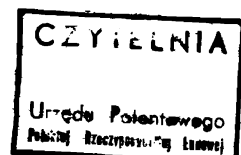
Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 01.03.75

Opis patentowy opublikowano: 31.12.1976

MKP B60s 1/00

Int. Cl.² B60S 1/00

Twórcy wynalazku: Tadeusz Motriuk, Krzysztof Krajewski, Krystian Ferdin, Eugeniusz Paściak, Henryk Małachowski

Uprawniony z patentu: Kopalnia Węgla Kamiennego „Bytom”, Bytom (Polska)

Urządzenie do mechanicznego czyszczenia wozów kopalnianych

1

Dziedzina techniki. W transporcie kopalnianym do przewozu węgla, minerału użytecznego względnie skały pionnej stosuje się różnego rodzaju wozy kopalniane, które w przypadku przewożenia materiału zawilgoconego o dużej zawartości części ilastych ulegają bardzo często trwałemu zanieczyszczeniu w postaci narostów tworzących się przede wszystkim na dnie wozu. Zanieczyszczenia te zmniejszają użyteczną pojemność wozów i w związku z tym zachodzi konieczność okresowego ich czyszczenia.

Stan techniki. Znane urządzenie do czyszczenia wozów kopalnianych (patent polski nr 50134) składa się z grabi osadzonych przesuwnie w odchylnych względem kierunku pionowego prowadnicach zabudowanych nad czyszczonym wozem. Grabie te są zawieszane na linie przewiniętej przez układ krążków i połączonej drugim końcem z tłoczyskiem poziomo usytuowanego siłownika pneumatycznego. Zasadniczą wadę opisanego wyżej urządzenia stanowią elementy linowo-krążkowe w napędzie grabi zgarniających. Lina wykazuje bowiem tendencję do wydłużania się podczas pracy, co może doprowadzić w przypadku braku ciągłego nadzoru i kontroli do zaczepienia się grabi o dno czyszczonego wozu.

Również skuteczność działania tego rodzaju urządzenia nie jest wystarczająca gdyż wielostrzowo wyprofilowana dolna część grabi powoduje tylko częściowe skruszenie warstwy narostów, w której

2

powstają jedynie równoległe bruzdy spulchnionego materiału.

Konsekwencją luźnego zawieszenia grabi na linie jest również to, że w momencie ich opuszczania od wozu, ostrza zgarniające wbijają się w warstwę węgla tylko na nieznaczną głębokość uwarunkowaną ciężarem własnym grabi natomiast w czasie ruchu wozu, dzięki odchyleniu grabi od kierunku pionowego wcinają się one ostrzowo coraz głębiej w warstwę zanieczyszczeń. Skutkiem tego w początkowej fazie ruchu następuje tylko nieznaczne rozluźnianie narostów natomiast w pobliżu tylnej ściany wozu ostrza grabi przesuwają się po jego dnie stwarzając tym samym możliwość uszkodzenia wozu względnie grabi czyszczących.

Istota wynalazku. Urządzenie do mechanicznego czyszczenia wozów kopalnianych według wynalazku jest wyposażone w nóż zgarniający zamocowany bezpośrednio na tłoczysku siłownika pneumatycznego lub hydraulicznego zabudowanego pionowo na konstrukcji nośnej bezpośrednio nad wozem przeznaczonym do czyszczenia. Dolna krawędź noża zgarniającego jest uformowana w kształcie dna czyszczonego wozu, co gwarantuje dokładne usuwanie narostów natomiast w celu wzmocnienia konstrukcji noża jego tylna powierzchnia jest zaopatrzona w żebra usztywniające. Ponadto nóż zgarniający posiada dwa pionowe ramiona, które służą do jego prowadzenia w rolkach umieszczonych w dolnej części konstrukcji nośnej.

Urządzenie według przedmiotowego wynalazku charakteryzuje się prostą konstrukcją i niezawodnością działania. Zamocowanie noża zgarniającego bezpośrednio na tłoczysku siłownika gwarantuje jego stały skok i stwarza możliwość dokładnego ustawienia noża względem dna czyszczonego wozu.

Wyprofilowanie dolnej krawędzi noża pozwoliło na zwiększenie dokładności czyszczenia, gdyż narosty są odrywane z całego dna wozu. Zwiększona skuteczność działania spowodowała jednak wzrost oporów skrawania, co skolei kompensuje uzębienie usztywniające dolną część noża zgarniającego.

Opis figur. Przedmiot wynalazku jest uwidoczniiony w przykładzie wykonania na rysunkach, na których fig. 1 — przedstawia rzut pionowy urządzenia zabudowanego na stanowisku do czyszczenia wozów kopalnianych, fig. 2 — jego rzut boczny, fig. 3 — schemat sterowania urządzenia do czyszczenia wozów, fig. 4 — nóż zgarniający w rzucie pionowym, a fig. 5 — ten sam nóż zgarniający w widoku z boku.

Przykład wykonania. Urządzenie jest wyposażone w nóż zgarniający 1 zamocowany na tłoczysku 2 siłownika pneumatycznego 3, którego cylinder 4 (Fig. 3) jest połączony dwoma przewodami ciśnieniowymi 5 z główną instalacją 6 sprężonego powietrza. W przewodach 5 jest zabudowany zawór sterujący 7, który służy do kierowania sprężonego powietrza na przemian nad względnie pod tłok 8. Siłownik pneumatyczny 3 jest zabudowany pionowo nad czyszczonym wozem 9 na sztywnej konstrukcji nośnej 10 (Fig. 1 i 2). W dolnej części konstrukcji nośnej 10 są umieszczone rolki 11, które służą do pionowego prowadzenia ramion 12 noża zgarniającego 1 podczas opuszczania do wozu 9.

Nóż zgarniający (Fig. 4 i 5) stanowi konstrukcję spawaną wykonaną z blachy i składa się z dolnej płaskiej części roboczej ustawionej prostopadle do bocznych ścian wozu 9 oraz dwóch pionowych ramion 12. Dolna krawędź 13 noża zgarniającego 1 jest odpowiednio wyprofilowana w kształcie dna czyszczonego wozu, co zapewnia dokładne usuwanie zanieczyszczeń, natomiast tylna jego powierzchnia jest wzmocniona trójkątnymi żebrami usztywniającymi 14.

Urządzenie działa w następujący sposób. Wóz kopalniany 9 przeznaczony do czyszczenia zostaje

przesunięty za pomocą kolejki łańcuchowej 15 pod urządzenie czyszczące w ten sposób, że jego przednia ściana zajmie położenie bezpośrednio za linią działania noża zgarniającego 1. Wówczas do cylindra 4 nad tłok 8 zostaje doprowadzone sprężone powietrze, które powoduje pionowy przesuw noża 1 w dolne skrajne położenie bezpośrednio nad dno czyszczonego wozu 9. Dolna krawędź 13 części roboczej noża wbija się w warstwę narostów na głębokość uwarunkowaną skokiem tłoka 8.

Równocześnie wóz 9 przesuwany kolejką łańcuchową 15 przemieszcza się ruchem jednostajnym do przodu, natomiast krawędź 13 noża 1 odrywa i kruszy zanieczyszczenia z całej powierzchni jego dna. W momencie gdy tylna ściana wozu 9 zbliży się do noża 1 następuje przesterowanie zaworu 7, który kieruje sprężone powietrze pod tłok 8 powodując tym samym powrotny ruch noża zgarniającego 1 w górne skrajne położenie, podczas którego ramiona 12 noża 1 ślizgają się w prowadnicach konstrukcji nośnej 10 oraz w rolkach prowadzących 11.

Zastrzeżenia patentowe

1. Urządzenie do mechanicznego czyszczenia wozów kopalnianych zaopatrzone w element roboczy odrywający zanieczyszczenia z dna wozu, którego ruch posuwisto-zwrotny jest realizowany znanym siłownikiem pneumatycznym względnie hydraulicznym, **znamiennie tym**, że posiada nóż zgarniający (1) zamocowany bezpośrednio na tłoczysku (2), najkorzystniej siłownika pneumatycznego (3) zabudowanego pionowo na sztywnej konstrukcji nośnej (10) nad czyszczonymi wozami (9).

2. Urządzenie według zastrz. 1, **znamiennie tym**, że dolna krawędź (13) płaskiej części roboczej noża zgarniającego (1) jest wyprofilowana w kształcie dna czyszczonego wozu (9) natomiast jego tylna powierzchnia jest zaopatrzona w żebra usztywniające (14).

3. Urządzenie według zastrz. 1 albo 2, **znamiennie tym**, że nóż zgarniający (1) posiada dwa pionowe ramiona (12) prowadzone obustronnie w czasie ruchu posuwisto-zwrotnego noża (1) w rolkach (11) umieszczonych w dolnej części konstrukcji nośnej (10).

